

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра французької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова Вченої ради
факультету іноземних мов
проф. Сулим В.Т.

“ 29” серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИТОРИКА

галузі знань

03 Гуманітарні науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

035 Філологія

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціалізації

**035.05.Романські мови та літератури (переклад
включно)**

освітньо-професійної програми

французька мова та література

(шифр і назва спеціалізації)

факультету

іноземних мов

(назва факультету)

2019-2020

Риторика

Програма навчальної дисципліни складена на основі *освітньо-професійної програми* «Французька мова та література», 2017 року.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент. Піскозуб З.Ф.

кандидат філологічних наук, доцент. Кость Г.М..

Робоча програма затверджена на засіданні **кафедри французької філології**

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 року.

Завідувач кафедри французької філології _____/проф. Помірко Р.С./

(підпис)

29 серпня 2019 року.

Затверджено рішенням Вченої ради факультету іноземних мов

Протокол № 1 від. “29” серпня 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

“ Практичні аспекти риторики ”

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки» (шифр, назва)	За вибором студента	
Модулів: 1	Напрямок 035 «Філологія» (шифр, назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	3	
Курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин: 32 год.		2	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Лекції	
		16	
		Практичні, семінарські	
		16	-
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58	.
ІНДЗ:			
Вид контролю: залік (II семестр) (8 год.)			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: у оволодінні базовими знаннями класичної і сучасної риторики як науки про мисленнево-мовленнєву діяльність, спрямованої на переконання, на досягнення цілей у процесі мовної комунікації. Мета курсу передбачає також поглиблення знань з основ формування практичних навиків риторичних промов у різних комунікативних ситуаціях.

Завдання: проаналізувати зразки промов визначних ораторів минулого і сучасності та опанувати технікою виголошення усних промов для засвоєння риторичної термінології.

Виробити у студентів навички уважного і критичного ставлення до свого мовлення і суспільної мовної практики, оволодівши практичними вміннями побудови виголошуваних текстів та їх аналізу. А також формування мовної особистості; пошук оптимальних методик спілкування, вдосконалення механізмів взаєморозуміння учасників комунікації.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати: систему риторичної термінології, яка допоможе будувати, структурувати, систематизувати аргументацію у промові; необхідні елементи для формування комунікативної компетенції майбутнього фахівця .

вміти: практично застосовувати набуті вміння побудови промов, розвинути та активізувати навички, необхідні для риторичного аналізу різних типів промов. володіти основними елементами мовленнєвої поведінки у монологічному, діалогічному, полілогічному видах мовлення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Красномовство та його практичне застосування

Тема 1. Основні види промов – судові, дорадчі, похвальні (епідейктичні). Мета промов.

Тема 2. Предмет і зміст усного публічного виступу та його параметри. Підготовчо-імпровізаційний характер публічних промов.

Тема 3. Образ автора-оратора, його професіограма, мовленнєва та логічна культура. Взаємодія оратора з аудиторією.

Тема 4. Основні види діалогічного красномовства: бесіда, дискусія, суперечка, диспут, нарада, прес-конференція, інтерв'ю, ділова гра тощо.

Тема 5. Ділова риторика як один з аспектів виховання риторичної особистості студентів. Уміння та засоби переконання співрозмовника.

Змістовий модуль 2. Ораторська промова як особливий вид комунікації.

Тема 1. Основні етапи підготовки та композиція промови. Структура ораторського тексту (вступ, основна частина, висновки, типи завершення).

Тема 2. Культура мови оратора та найпоширеніші помилки, яких треба уникати.

Тема 3. Елементи художності та літературні прийоми в мові оратора. Використання фонетичних, лексичних, синтаксичних та стилістичних засобів виразності у промовах.

Тема 4. Шляхи оволодіння ораторським мистецтвом. Виступ перед аудиторією.

Тема 5. Ділове спілкування. Культура ведення суперечки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма		Заочна форма	
	Усього	у тому числі	Усього	у тому числі

	о	л	П	Лаб	інд	ср		Л	п	Лаб	інд	С
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Красномовство та його історичні засади.												
Тема 1. Основні види промов – судові, дорадчі, похвальні (епідейктичні). Мета промов.	10	1	1			6						
Тема 2. Предмет і зміст усного публічного виступу та його параметри. Підготовчо-імпровізаційний характер публічних промов.	10	1	1			6						
Тема 3. Образ автора-оратора, його професіограма, мовленнєва та логічна культура. Взаємодія оратора з аудиторією.	8	2	2			6						
Тема 4. Основні види діалогічного красномовства: бесіда, дискусія, суперечка, диспут, нарада, прес-конференція, інтерв'ю, ділова гра тощо.	8	2	2			6						
Тема 5. Ділова риторика як один з аспектів виховання риторичної особистості студентів. Уміння та засоби переконання співрозмовника.	8	1	1			6						
Змістовий модуль 2. Ораторська промова як особливий вид комунікації.												
Тема 1. Основні етапи підготовки та композиція промови. Структура ораторського тексту (вступ, основна частина, висновки, типи завершення).	8	3	3			6						

Тема 2. Культура мови оратора та найпоширеніші помилки, яких треба уникати.	10	2	2		6							
Тема 3. Елементи художності та літературні прийоми в мові оратора. Використання фонетичних, лексичних, синтаксичних та стилістичних засобів виразності у промовах.	10	2	2		6							
Тема 4. Шляхи оволодіння ораторським мистецтвом. Виступ перед аудиторією.	10	1	1		6							
Тема 5. Ділове спілкування. Культура ведення суперечки	8	1	1		4							
Усього годин	90	16	16		58							

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Типи похвальних промов. Джерела епідейктичних промов.	6
2	Майстерність ведення діалогу як виду полілогічного красномовства	6
3	Промови з певної нагоди (вітальні та прощальні).	6
4	Принципи комунікативного кодексу. Ефективність мовленнєвої комунікації.	6
5	Бесіда, переговори, презентація, нарада, дискусія, прийом відвідувачів, телефонна розмова.	6
6	Прийоми маніпулювання у суперечках (мовні, тактичні, психологічні, невербальні).	6
7	Риторичний аналіз текстів видатних ораторів Античності.	6
8	Риторичний аналіз текстів видатних ораторів сучасності. (Промови під час президентських виборів).	6
9	Національні особливості ділового спілкування.	4
10	Опрацювання техніки мовлення (дихання, тембр голосу, інтонація, пауза).	6

6. Методи контролю

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній системі ("5", "4", "3", "2"). Критерії такого оцінювання подані в таблиці далі (1 - № п/п; 2 - види навчальної діяльності; 3 - оцінка; 4 - критерії оцінки).

8. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5		50	100
10	10	10	10	10			

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на заліку – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		
0-50	FX	Незадовільно (можливе повторне складання за талоном N2)	Незадовільно	Не зараховано

0	F	Незадовільно (обов'язкове повторне вивчення курсу, якщо отримано оцінку «Незадовільно» за талоном «К»)	Незадовільно	Не зараховано

9. Методичне забезпечення

1. Резюме лекцій.
2. Опорні конспекти лекцій.
3. Мультимедійні графіки та таблиці.

10. Рекомендована література

Базова

1. Риторика: Навчальний посібник / Н.А.Колотілова. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 232с.
2. Риторика, ідеологія, персуазивна комунікація: / Л.С.Павлюк. - Львів.: ПАІС, 2007. - 168с.
3. Comment parler en public/ D.Carnegi. – Hachette, 1972. – 186 p.
4. La rhétorique /J.Gardes-Tamine. – Armand Colin/Masson, Paris , 1996. – 181 p.
5. Prendre la parole / H.Sorez. – Hatier, Paris 1986, –79 p.
6. Bonnes copies de bac / P.Desalmand, P.Tort. – Hatier, Paris, 1985. – 160 p.
7. Риторика: заговори, и я скажу, кто ты: Учебное пособие / Ч. Далецкий. - М.: Омега-Л, 2004. - 488с.
8. Salazar Ph.-J. L'art de parler. Anthologie de manuels d'éloquence. Klincksieck, 2003. – 362 с.

Допоміжна

1. Риторика: Навчальний посібник / Л.І.Мацько, О.М.Мацько. - К.: Вища школа, 2003. - 311с.
2. Риторика загальна та судова: Навчальний посібник / С.Д.Абрамович та ін. - К.: Юрінком Інтер, 2002. - 416с.
3. Comment parler en public/ D.Carnegi. – Hachette, 1972. – 186 p.
4. Prendre la parole / H.Sorez. – Hatier, Paris 1986, –79 p.
5. Bonnes copies de bac / P.Desalmand, P.Tort. – Hatier, Paris, 1985. – 160 p.
6. Риторика загальна та судова: Навчальний посібник / С.Д.Абрамович та ін. - К.: Юрінком Інтер, 2002. - 416с.
7. Les méthodes en psychologie /M.Reuchlin. – Presse universitaire de France, Paris, 1969. -125 p.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://fr.wikipedia.org/wiki/France>
2. <https://www.lepoint.fr/education/eloquence-comment-prendre-la-parole>.
3. https://www.persee.fr/doc/bude_0004-5527_1985_num_1_2_1257
4. [1 https://journals.openedition.org/aad/493](https://journals.openedition.org/aad/493)
5. <https://www.unige.ch/lettres/framo/enseignements/methodes/rhetorique/rdintegr.html>
6. [3. https://www.erudit.org/fr/revues/ltp/1979-v35-n3-ltp3389/705750ar.pdf](https://www.erudit.org/fr/revues/ltp/1979-v35-n3-ltp3389/705750ar.pdf)
7. [4. https://institut-noesis.fr/evenements/26-rhetorique-et-eloquence](https://institut-noesis.fr/evenements/26-rhetorique-et-eloquence)

Автори _____ доц. Піскозуб З.Ф.
доц. Кость Г.М.